

UPUTSTVO 2008/122/EZ EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA
od 14. januara 2009.

o zaštiti potrošača u pogledu pojedinih aspekata vremenski podjeljenog korišćenja nepokretnosti,
dugoročnih proizvoda za odmor, preprodaje i razmene

EVROPSKI PARLAMENT I SAVET EVROPSKE UNIJE,

imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske ekonomske zajednice, i posebno njegov član 95,

imajući u vidu predlog Komisije¹,

imajući u vidu mišljenje Ekonomskog i socijalnog komiteta²,

Postupajući u skladu sa postupkom propisanim u članu 251 Ugovora³

S obzirom da:

- (1) Od usvajanja Uputstva 94/47/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 26.10.1994. o zaštiti kupaca u pogledu pojedinih aspekata ugovora koji se odnose na kupovinu prava na korišćenje nepokretnosti na osnovu vremenski podjeljenog korišćenja⁴ taj oblik korišćenja se preobrazio, a pojavili su se na tržištu i novi slični proizvodi za odmor. Ovi novi proizvodi za odmor i pojedine transakcije vezane za vremenski podjeljeno korišćenje nepokretnosti, kao što su preprodaja ugovora i razmena ugovora, nisu obuhvaćeni Uputstvom 94/47/EZ. Pored toga, iskustvo primene Uputstva 94/47/EZ je pokazalo da neke već obuhvaćene tačke treba da budu osavremenjene ili pojašnjene da bi se onemogućio razvoj proizvoda namenjenih zaobilazanju ovog uputstva.
- (2) Postojeće praznine u propisima značajno narušavaju tržišnu utakmicu i potrošačima uzrokuju ozbiljne probleme čime sprečavaju neometano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta. Zato bi Uputstvo 94/47/EZ trebalo izmeniti novim osavremenjenim uputstvom. Kako turizam ima sve značajniju ulogu u privredi država članica, sektori vremenski podjeljenog korišćenja nepokretnosti i dugoročnih proizvoda za odmor bi trebalo da budu podstaknuti na veći rast i produktivnost tako što bi usvojili određena zajednička pravila.
- (3) U cilju unapređenja pravne sigurnosti i potpunog ostvarivanja pogodnosti unutrašnjeg tržišta za potrošače i privredu, relevantno pravo država članica treba dalje približiti. Zato bi trebalo potpuno uskladiti pojedine aspekte marketinga, prodaje i preprodaje vremenski podjeljenog korišćenja nepokretnosti i dugoročnih proizvoda za odmor, kao i razmene vremenski podjeljenog korišćenja nepokretnosti. Državama članicama ne bi trebalo dozvoliti da zadrže postojeće ili donesu nove odredbe u svojim nacionalnim zakonodavstvima koje odstupaju od odredbi izloženih u ovom uputstvu. Ako ne postoje tako usklađene odredbe, države članice bi trebalo da imaju slobodu da zadrže ili usvoje nacionalne propise koji su u skladu sa pravom Zajednice o, na primer, posledicama vršenja prava na odustanak u pravnim odnosima van polja primene ovog uputstva. Još jedan primer bi bile odredbe prema kojima se nikakva obaveza između potrošača i pružalaca vremenski podjeljenog korišćenja nepokretnosti ili dugoročnih proizvoda za odmor ne može uspostaviti niti se izvršiti bilo kakvo plaćanje između tih lica dok god potrošač ne

¹ Službeni list broj C 191, 17.08.2007, strana 4

² Službeni list broj 44, 16.02.2008, strana 27

³ Stav Evropskog parlamenta od 22. oktobra 2008.

⁴ Službeni list broj L 280, 29.10.1994, strana 83

potpiše kreditni sporazum o finansiranju kupovine pomenutih usluga.

- (4) Ovo uputstvo ne bi trebalo da dovede u pitanje mogućnost da države članice njegove odredbe primene, u skladu sa pravom Zajednice, i na oblasti koje Uputstvo ne pokriva. Time bi države članice mogle da zadrže ili usvoje nacionalne propise usklađene sa odredbama ovog uputstva ili pojedinim odredbama Uputstva koje se tiču transakcija koje izlaze van polja njegove primene.
- (5) Različiti ugovori obuhvaćeni ovim uputstvom bi trebalo da budu jasno uređeni na način koji onemogućava zaobilaženje odredaba Uputstva.
- (6) Pojam vremenski podeljenog korišćenja nepokretnosti ne bi trebalo da u svom okviru obuhvati višekratne rezervacije smeštaja, uključujući hotelske sobe, dokgod višekratne rezervacije ne podrazumevaju prava i obaveze koja prevazilaze ona koja prozilaze iz odvojenih rezervacija. Uobičajeni ugovori o zakupu, takođe, ne bi trebalo da budu obuhvaćeni s obzirom da upućuju na jedan neprekidan period zaposedanja, a ne višestruke periode.
- (7) Uobičajeni programi namenjeni odanim klijentima kojima se daje popust na buduće boravke u hotelima hotelskog lanca, takođe, ne bi trebalo da budu obuhvaćeni pojmom dugoročnih proizvoda za odmor s obzirom da se učešće u programu ne dobija na osnovu naknade odnosno naknada koju potrošač plaća nije prevashodno namenjena dobijanju popusta ili druge pogodnosti vezane za smeštaj.
- (8) Ovo uputstvo ne bi trebalo da utiče na odredbe Uputstva Saveta 90/314/EEZ od 13. juna 1990. o paket putovanjima, paket odmorima i paket aranžmanima.⁵
- (9) Uputstvo 2005/29/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 11. maja 2005. u vezi sa nepoštenom poslovnom praksom privrednih subjekata prema potrošačima na unutrašnjem tržištu („Uputstvo o nepoštenoj poslovnoj praksi“)⁶ zabranjuje obmanjujuće, agresivne i druge vidove nepravičnih odnosa privrednih subjekata prema potrošačima. Uzimajući u obzir proizvode i poslovnu praksu vezane za vremenski podeljeno korišćenje nepokretnosti, dugoročne proizvode za odmor, razmenu i preprodaju, primereno je usvojiti detaljnije i konkretnije odredbe o zahtevima u pogledu potrebnih podataka i prodajnim događajima. Komercijalna svrha poziva na prodajni događaj be trebalo da bude učinjena očiglednom za potrošača. Odredbe koje se tiču predugovornih informacija i samog ugovora bi trebalo da budu razjašnjene i aktuelne. Da bi se potrošaču dala mogućnost da se upozna sa tim podacima pre zaključenja ugovora informacije bi trebalo pružiti putem sredstava koja su potrošaču pristupačna u tom momentu.
- (10) Potrošač bi trebalo da ima pravo na izbor jezika kojim vlada da bi dobio predugovorne informacije i ugovor, a trgovac ne bi trebalo da odbije da pruži podatke i ugovor na jeziku kojeg je potrošač izabrao. Osim toga, u cilju olakšanja izvršenja ugovora i njegovog sprovođenja, državama članicama bi trebalo dozvoliti da urede da se potrošaču obezbede i druge jezičke verzije ugovora.
- (11) Da bi se potrošaču omogućilo da u potpunosti shvati svoje obaveze i prava koja proizilaze iz ugovora trebalo bi mu ostaviti rok tokom koga može da odustane od ugovora bez obrazloženja i bez snošenja bilo kakvih troškova. Trenutno dužina ovog roka nije ujednačena među državama članicama i iskustvo pokazuje da rok propisan Uputstvom 94/47/EZ nije dovoljn dug. Stoga bi taj rok trebalo produžiti, u cilju postizanja višeg nivoa zaštite potrošača i veće jasnoće za potrošače i trgovce, a dužinu roka, modalitete i

⁵ Službeni list broj L 158, 23.06.1990, strana 59

⁶ Službeni list broj L 149, 11.06.2005, strana 22

posledice vršenja prava na odustanak bi trebalo harmonizovati.

- (12) Potrošač bi trebalo da ima delotvorna pravna sredstva za slučaj da trgovac ne postupi po odredbama koje se odnose na predugovorne informacije i ugovore, naročito po odredbama koje utvrđuju da ugovor treba da uključi sve tražene podatke i da potrošač treba da dobije kopiju ugovora u trenutku zaključivanja ugovora. Pored pravnih sredstava predviđenih nacionalnim propisima potrošač bi trebalo da ima pravo na produženje roka za odustanak ukoliko trgovac ne pruži tražene podatke. Vršenje prava na odustanak bi trebalo da ostane besteretno tokom produženog roka bez obzira kakve je usluge potrošač moguće iskoristio. Isticanje roka za odustanak ne isključuje mogućnost da potrošač, u skladu sa nacionalnim propisima, upotrebi pravna sredstva za slučaj kršenja obaveze pružanja informacija.
- (13) Uredba Saveta (EEZ, Euratom) broj 1182/71 od 3. juna 1971. koja uređuje pravila o rokovima, datumima i isticanju rokova⁷ bi trebalo da se primenjuje na izračunavanje rokova sadržanih u ovom uputstvu.
- (14) Zabrana avansnih isplata trgovcu ili trećem licu pre isteka roka za odustanak bi trebalo da bude pojašnjena radi unapređenja zaštite potrošača. U slučaju ugovora o preprodaji, zabrana avansnog plaćanja bi trebalo da važi sve dok se ne izvrši stvarna prodaja ili ugovor o preprodaji raskine na drugi način, ali države članice imaju slobodu da urede mogućnost i mogućnosti konačne isplate posrednicima u slučaju raskida ugovora o preprodaji.
- (15) U slučaju dugoročnih proizvoda za odmor može se uzeti u obzir mogućnost da se cena koja treba da se plati u okviru obročnog plana otplate prilagodi posle prve godine otplate u cilju održanja realne vrednost rate, na primer, da se uzme u obzir inflacija.
- (16) U slučaju odustanka od ugovora gde je cena u potpunosti ili delom pokrivena iz kredita kojeg je potrošaču odobrio trgovac, ili treće lice po osnovu aranžmana između pomenutog trećeg lica i trgovca, kreditni sporazum bi trebalo raskinuti bez troškova po potrošača. Isto bi trebalo da važi i za ugovore o drugim povezanim uslugama koje pruža trgovac ili treće lice po osnovu aranžmana između pomenutog trećeg lica i trgovca.
- (17) Potrošač ne bi trebalo da bude uskraćen zaštite koju mu pruža ovo uputstvo kada je pravo države članice merodavno pravo ugovora. Pravo merodavno za ugovor bi trebalo odrediti u skladu sa pravilima Zajednice o međunarodnom privatnom pravu, posebno Uredbom (EZ) broj 593/2008 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. juna 2008 o pravu merodavnog za ugovorne obaveze (Rim I)⁸. Prema Uredbi, pravo treće zemlje može biti merodavno naročito u slučaju kada su potrošači ciljna grupa trgovaca dok se nalaze na odmoru u zemlji koja nije zemlja njihovog prebivališta. Kako je takva poslovna praksa uobičajena u oblastima obuhvaćenim Uputstvom i kako se ugovori tiču značajnih svota trebalo bi pružiti dodatne zaštitne mere da bi se obezbedilo da potrošač u izvesnim specifičnim situacijama nije lišen zaštite odobrene ovim uputstvom, naročito kada je sud u jednoj od država članica nadležan za ugovor. Ovaj koncept odražava posebne potrebe zaštite potrošača koje proizilaze iz uobičajene složenosti, dugoročne prirode i finansijskog značaja ugovora obuhvaćenih ovim uputstvom.
- (18) Sudovi nadležni u postupcima čiji je predmet obuhvaćen ovim uputstvom bi trebalo da budu određeni u skladu sa Uredbom Saveta (EZ) broj 44/2001 od 22. Decembra 2000 o nadležnosti i priznavanju i izvršenju presuda u građanskim i privrednim stvarima⁹.

⁷ Službeni list broj L 124, 08.06.1971, strana 1

⁸ Službeni list broj L 177, 04.07.2008, strana 6

⁹ Službeni list broj L 12, 16.01.2001, strana 1

- (19) Da bi zaštita koja se nudi potrošačima na osnovu ovog uputstva bila potpuno delotvorna, naročito u pogledu poštovanja obaveze trgovaca da pruže informacija kako u fazi predugovora tako i ugovora, neophodno je da države članice utvrde delotvorne, srazmerne i odvratajuće kazne za kršenje ovog uputstva.
- (20) Neophodno je osigurati da lica i organizacije koje prema nacionalnom pravu imaju legitimni interes za ovu materiju raspolažu pravnim sredstvima za pokretanje postupaka u slučaju povreda ovog uputstva.
- (21) Neophodno je u državama članicama razviti odgovarajuće i delotvorne postupke po pritužbama radi rešavanja sporova između potrošača i trgovaca. U tom smislu, države članice bi trebalo da ohrabre da javna i privatna tela za vansudsko poravnavanje sporova budu ustanovljena.
- (22) Države članice trebalo bi da se postaraju da su potrošači efektivno obavesteni o nacionalnim propisima koje transponiraju ovo uputstvo i da ohrabre trgovce i donosiocce kodeksa ponašanja da obavestavaju o svojim kodeksima koji postoje u oblasti. U cilju postizanja visokog stepena zaštite potrošača, udruženja potrošača mogu biti obavestena o kodeksima ponašanja i uključena u postupak izrade njihovih nacrti.
- (23) Kako se težnje ovog uputstva ne mogu u potpunosti ostvariti od strane država članica i da se stoga mogu bolje ostvariti na nivou Zajednice, Zajednica može usvojiti mere u skladu sa načelom supsidijarnosti izloženim u članu 5 Ugovora. U skladu sa načelom srazmernosti iz istog člana, ovo uputstvo ne izlazi izvan okvira koji je neophodan za uklanjanje prepreka na unutrašnjem tržištu i postizanje visokog zajedničkog stepena zaštite potrošača.
- (24) Ovo uputstvo uvažava osnovna prava i poštuje principe prihvaćene, naročito, Evropskom konvencijom o ljudskim i osnovnim slobodama i Poveljom Evropske Unije o osnovnim pravima.
- (25) U skladu sa stavom 34 Međuinstitucionalnog sporazuma o boljoj izradi propisa¹⁰ države članice se ohrabruju da izrade i objave, u svom i interesu Zajednice, sopstvene tabele koje će što je bolje moguće prikazati korelaciju ovog uputstva i mera transpozicije.

USVOJILI SU OVO UPUTSTVO:

Član 1.

Svrha i polje primene

1. Svrha ovog uputstva je da doprinese pravilnom funkcionisanju unutrašnjeg tržišta i postigne visok stepen zaštite potrošača ujednačavanjem zakona, podzakonskih akata i upravnog prava država članica koji se odnose na pojedine aspekte marketinga, prodaje i preprodaje vremenski podeljenog korišćenja nepokretnosti i dugoročnih proizvoda za odmor kao i razmene vremenski podeljenog korišćenja nepokretnosti.
2. Ovo uputstvo se primenjuje na transakcije između trgovaca i potrošača.
Ovo uputstvo ne dovodi u pitanje nacionalne propise koji:
 - uređuju opšta pravna sredstva zaštite u obligacionom pravu;
 - se odnose na knjiženje nepokretne i pokretne imovine i prenos nepokretne imovine;

¹⁰ Službeni list broj C 321, 31.12.2003, strana 1

- se odnose na uslove za osnivanje ili režim davanja ovlašćenja ili uslove za davanje dozvola; i
- se odnose na određivanje pravne prirode prava koja su predmet ugovora obuhvaćenih ovim uputstvom.

Član 2.

Pojmovi

1. Za potrebe ovog uputstva primenjuju se sledeći pojmovi:
 - (a) „ugovor o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti“ označava ugovor koji traje duže od jedne godine i kojim potrošač stiče, uz naknadu, pravo da koristi jedan ili više smeštaja za noćenje u količini većoj od jednog perioda zauzeća;
 - (b) „ugovor o dugoročnom proizvodu za odmor“ označava ugovor koji traje duže od jedne godine i kojim potrošač prvenstveno, uz naknadu, stiče pravo da dobije popust ili drugu pogodnost u vezi smeštaja, odvojeno ili zajedno sa putovanjem ili drugim uslugama;
 - (c) „ugovor o preprodaji“ označava ugovor kojim trgovac, uz naknadu, pomaže potrošaču da proda ili kupi vremenski podeljeno korišćenje nepokretnosti ili dugoročni proizvod za odmor;
 - (d) „ugovor o razmeni“ označava ugovor kojim se potrošač, uz naknadu, priključuje sistemu razmene koji mu dozvoljava pristup smeštaju za noćenje ili drugim uslugama u zamenu za dopuštanje drugima da vremenski ograničeno uživaju u pogodnostima koje izviru iz njegovog ugovora o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti;
 - (e) "trgovac" označava fizičko ili pravno lice koje postupa u svrhu svoje struke, privredne delatnosti, zanata ili zanimanja, kao i bilo koga ko istupa u ime ili za račun trgovca;
 - (f) „potrošač“ označava svako fizičko lice koje postupa van okvira svoje struke, poslovne delatnosti, zanata ili profesije;
 - (g) „sporedni ugovor“ označava ugovor kojim potrošač pribavlja usluge vezane za ugovor o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti ili ugovor o dugoročnom proizvodu za odmor, a koje pruža trgovac ili treće lice po osnovu aranžmana između pomenutog trećeg lica i trgovca.
 - (h) „trajni nosač podataka“ označava svaki instrument koji omogućava potrošaču ili trgovcu da podatke upućene njemu lično skladišti na način koji omogućava kasniji pristup dokle god svrha podataka to nalaže i koji dozvoljava neizmenjenu reprodukciju uskladištenog podatka;
 - (i) "kodeks ponašanja" označava sporazum ili skup pravila koji nisu nametnuti zakonom, podzakonskim aktom ili upravnim aktom države članice i koji uređuje ponašanje trgovaca koji svojevolejno prihvataju obaveze iz kodeksa u vezi sa jednim ili više posebnih poslovnih postupaka ili poslovnih delatnosti;
 - (j) "tvorac kodeksa" označava svako lice, uključujući trgovca ili grupu trgovaca, koje je odgovorno za donošenje i izmenu kodeksa ponašanja i/ili praćenje njegovog poštovanja od strane onih koji su ga prihvatili.

2. U cilju izračunavanja trajanja ugovora, određenog tačkama (a) i (b) stava 1, ima se uzeti u obzir svaka odredba ugovora koja dozvoljava prećutnu obnovu ili produženje ugovora.

Član 3.

Oglašavanje

1. Države članice se staraju da je u svakom oglasu napomenuta mogućnost dobijanja informacija u skladu sa članom 4 i gde se informacije mogu dobiti.

2. Ako je namera da se ugovor o vremenski podeljenom korišćenju nekretnina, dugoročnom proizvodu za odmor, preprodaji ili razmeni lično ponudi potrošaču na promociji ili prodajnom događaju, trgovac je dužan da jasno naznači u pozivnici komercijalnu svrhu i prirodu događaja.
3. Informacija iz člana 4(1) mora da bude dostupna potrošaču u svako doba tokom događaja.
4. Vremenski podeljeno korišćenje nepokretnosti ili dugoročni proizvod za odmor se ne mogu reklamirati ili prodavati kao investicija.

Član 4.

Informacije pre sklapanja ugovora

1. Blagovremeno pre nego se potrošač obaveže ugovorom ili ponudom, trgovac je dužan da potrošaču pruži tačne i kompletne informacije na jasan i razumljiv način:
 - (a) u slučaju ugovora o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti: informacije koji se pružaju putem standardnog obrasca izloženog u Aneksu I i podatke pobrojane u Delu 3 istog obrasca;
 - (b) u slučaju ugovora o dugoročnom proizvodu za odmor: informacije koje se pružaju putem standardnog obrasca izloženog u Aneksu II i podatke nabrojane u Delu 3 tog obrasca;
 - (c) u slučaju ugovora o preprodaji: informacije koje se pružaju putem standardnog obrasca izloženog u Aneksu III i podatke nabrojane u Delu 3 tog obrasca;
 - (d) u slučaju ugovora o razmeni: informacije koje se pružaju putem standardnog obrasca izloženog u Aneksu IV i podatke nabrojane u Delu 3 tog obrasca;
2. Informacije pomenute u stavu 1, trgovac dostavlja bez naknade na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka pristupačnom potrošaču.
3. Države članice se staraju da su informacije pomenute u stavu 1 ispisane, po izboru potrošača, na jeziku ili jednom od jezika države članice u kojoj potrošač prebiva ili na jeziku ili jednom od jezika države članice čiji je državljanin pod uslovom da je u pitanju službeni jezik Zajednice.

Član 5.

Ugovor o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti, dugoročnom proizvodu za odmor, preprodaji ili razmeni

1. Države članice se staraju da je ugovor u pisanoj formi, na papiru ili drugom trajnom nosaču

podataka, i ispisan, po izboru potrošača, na jeziku ili jednom od jezika države članice u kojoj potrošač prebiva ili na jeziku ili jednom od jezika države članice čiji je državljanin pod uslovom da je u pitanju službeni jezik Zajednice.

Međutim, države članice u kojima potrošač prebiva mogu zahtevati i:

- (a) da je ugovor koji se daje potrošaču u svakom slučaju ispisan i na jeziku ili jednom od jezika te države pod uslovom da je u pitanju službeni jezik Zajednice;
- (b) da u slučaju ugovora o vremenski podeljenom korišćenju određene nepokretnosti, trgovac obezbedi potrošaču overeni prevod ugovora na jeziku ili jednom od jezika države članice gde se nepokretnost nalazi, pod uslovom da je u pitanju službeni jezik Zajednice.

Država članica na čijoj teritoriji trgovac obavlja svoje prodajne aktivnosti može da zahteva da ugovor koji se daje potrošaču bude u svakom slučaju na jeziku ili jednom od jezika dotične države, pod uslovom da je u pitanju službeni jezik Zajednice;

2. Informacije pomenute u članu 4(1) čine integralni deo ugovora i ne mogu se menjati osim ako se strane o tome izričito saglase ili ako su izmene proizvod neuobičajenih i nepredvidivih okolnosti van kontrole trgovca čije posledice nisu mogle biti izbegnute čak i da je pokazan odgovarajući stepen pažnje.

Pomenute izmene se moraju predložiti potrošaču pre zaključenja ugovora, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka pristupačnom potrošaču.

Te izmene moraju biti izričito spomenute u ugovoru.

3. Pored informacija pomenutih u članu 4(1) ugovor sadrži i:

- (a) identitet, prebivalište/sedište i potpise strana; i
- (b) datum i mesto zaključenja ugovora.

4. Pre zaključenja ugovora, trgovac je dužan da izričito skrene pažnju potrošača na činjenicu postojanja prava potrošača na odustanak od ugovora, dužinu roka za odustajanje iz člana 6 i zabranu avansnih isplata tokom roka za odustanak iz člana 9.

Potrošač posebno potpisuje odgovarajuće stavke ugovora.

Ugovor mora da sadrži poseban standardni obrazac o odustanku, izložen u Aneksu V, čija je svrha da olakša vršenje prava na odustanak u skladu sa članom 6.

5. Potrošač mora da dobije kopiju ili kopije ugovora prilikom njegovog sklapanja.

Član 6.

Pravo na odustanak

1. Pored pravnih sredstava kojima, po nacionalnim propisima, raspolaže potrošač u slučaju kršenja odredbi ovog uputstva države članice se staraju da potrošač ima rok od četrnaest kalendarskih dana da bez obrazloženja odustane od ugovora o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti, dugoročnom proizvodu za odmor, preprodaji ili razmeni.

Rok za odustanak se računa:

- (a) od dana zaključenja ugovora ili obavezujućeg predugovora; ili
- (b) od dana kad potrošač dobije ugovor ili obavezujući predugovor, ukoliko je taj dan kasniji u odnosu na datum iz tačke (a).

2. Ukoliko potrošač nije napismeno dobio popunjeni standardni obrazac za odustanak, saglasno članu 5(4), na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, rok za odustanak ističe posle jedne jedne godine i četrnaest dana od dana pomenutog u stavu 1.

Ukoliko potrošač nije napismeno dobio informacije pomenute u članu 4, uključujući i standardni obrazac izložen u aneksima I do IV, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, rok za odustanak ističe posle tri meseca i četrnaest kalendarskih dana od dana pomenutog u stavu 1.

Pored toga, države članice su dužne da predvide odgovarajuće kazne u skladu sa članom 15, naročito za slučaj da, po isteku roka za odustanak, trgovac ne ispuni zahteve za informacijama ustanovljene ovim uputstvom.

3. Ukoliko su informacije iz stava 2 obezbeđene u roku od jedne godine odnosno tri meseca, rok za odustajanje počinje od dana kada potrošač primi podatke.
4. U slučaju kada se potrošaču nudi ugovor o razmeni zajedno i istovremeno sa ugovorom o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti na oba ugovora se primenjuje samo jedan rok za odustajanje u skladu sa stavom 1. Rok za odustanak od oba ugovora se izračunava u skladu sa odredbama stava 1, onako kako se primenjuje na ugovor o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti.

Član 7.

Modaliteti vršenja prava na odustanak

Ukoliko potrošač namerava da iskoristi pravo na odustanak dužan je da obavesti trgovca o svojoj odluci o odustajanju, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, pre isteka roka za odustanak. Potrošač može da koristi standardni obrazac za odustajanje iz Aneksa V kojeg mu trgovac dostavlja u skladu s članom 5(4). Rok je ispoštovan ukoliko se obaveštenje o odustanku pošalje pre isteka roka za odustanak.

Član 8.

Posledice vršenja prava na odustanak

1. Kada potrošač iskoristi pravo na odustanak obaveza strana da ispune ugovor prestaje.
2. Ukoliko potrošač iskoristi svoje pravo na odustanak, ne može niti snositi bilo kakav trošak niti biti odgovoran za vrednost usluge koja je eventualno izvršena pre odustanka.

Član 9.

Avansno plaćanje

1. Države članice se staraju da je svaka avansna isplata, davanje garancija, administrativna zabrana novca na računima, izričito priznanje duga ili bilo koja druga naknada potrošača trgovcu ili trećem licu data pre isteka roka za vršenje prava na odustanak u skladu sa članom 6, stavovi (1) do (4), zabranjena kod ugovora o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti, dugoročnom proizvodu za odmor i razmeni.
2. Svaka avansna isplata, davanje garancija, blokada novca na računima, izričito priznanje duga ili bilo koja druga naknada potrošača trgovcu ili trećem licu u vezi preprodaje je zabranjena pre nego što se prodaja stvarno izvrši ili se ugovor o preprodaji raskine na drugi

način.

Član 10.

Posebne odredbe vezane za ugovore o dugoročnim proizvodima za odmor

1. Kod ugovora o dugoročnim proizvodima za odmor plaćanje se vrši po planu obročne otplate. Isplata cene navedene u ugovoru koje nije u skladu sa planom obročne otplate je zabranjena. Plaćanja, uključujući i članarine, se dele na godišnje rate podjednake vrednosti. Trgovac je dužan da pošalje pisani zahtev za plaćanje, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, najmanje četrnaest kalendarskih dana pre dana dospeća rate.
2. Počevši od isplate druge rate potrošač može, bez kazne, raskinuti ugovor tako što trgovcu dostavlja izjavu o raskidu u roku od četrnaest kalendarskih dana od prijema zahteva za plaćanje rate. Ovo pravo ne utiče na pravo na raskid ugovora predviđenog nacionalnim propisima.

Član 11.

Prestanak sporednih ugovora

1. Države članice se staraju da je, ukoliko potrošač koristi svoje pravo na odustanak od ugovora o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti ili dugoročnom proizvodu za odmor, svaki sporedni ugovor o razmeni ili drugi sporedni ugovor automatski raskinut bez troškova po potrošača.
2. Ukoliko potrošač iskoristi svoje pravo na odustanak od ugovora o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti, dugoročnom proizvodu za odmor, preprodaji ili razmeni i ako je cena u potpunosti ili delimično pokrivena kreditom kojeg je potrošaču odobrio trgovac, ili treće lice po osnovu aranžmana trećeg lica i trgovca, kreditni sporazum se raskida bez troškova za potrošača ne dovodeći u pitanje član 15 Uputstva 2008/48/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 23. aprila 2008. o kreditnim sporazumima sa potrošačima¹¹.
3. Države članice su dužne da ustanove podrobna pravila o raskidu takvih ugovora.

Član 12.

Imperativna priroda Uputstva i primena međunarodnih slučajeva

1. Ukoliko je pravo države članice merodavno za ugovor, države članice se staraju da se potrošač ne može odreći prava koja su mu priznata ovim uputstvom.
2. Ukoliko je merodavno pravo treće zemlje, potrošač se ne može lišiti zaštite koju mu pruža ovo uputstvo, u formi u kojoj se Uputstvo primenjuje u državi članici suda:
 - ukoliko se bilo koja od nepokretnosti u pitanju nalazi unutar teritorije države članice; ili
 - ukoliko, u slučaju ugovora koji nije neposredno vezan za nepokretnu imovinu, trgovac obavlja svoje komercijalne ili profesionalne aktivnosti u državi članici odnosno drugim sredstvima usmerava te aktivnosti prema državi članici, a ugovor potpada u okvir takvih aktivnosti.

¹¹ Službeni list broj L 133, 22.05.2008, strana 66

Član 13.

Sudska ili upravna zaštita

1. Države članice se staraju o odgovarajućim i delotvornom sredstvima kojima se garantuje da će trgovci postupati po ovom uputstvu u interesu potrošača.
2. Sredstva iz stava 1 obuhvataju propise po kojima su jedno ili više sledećih tela, određenih nacionalnim pravom, ovlašćena da postupaju u skladu s nacionalnim propisima pred sudovima ili nadležnim organima uprave da bi obezbedili primenu nacionalnih propisa za sprovođenje ovog uputstva:
 - (a) javna tela i organi ili njihovi predstavnici;
 - (b) organizacije potrošača koje imaju legitimni interes za zaštitu potrošača;
 - (c) stručne organizacije koje imaju legitimni interes za postupanje.

Član 14.

Obaveštavanje potrošača i vansudska zaštita

1. Države članice preduzimaju odgovarajuće mere da obaveste potrošače o nacionalnim propisima kojima se u nacionalno pravo prenosi ovo uputstvo i, po potrebi, ohrabruju trgovce i tvorce kodeksa ponašanja da obaveštavaju potrošače o svojim kodeksima.

Komisija treba da ohrabri da, posebno stručna tela, organizacije i udruženja, izrade kodekse ponašanja na nivou Zajednice namenjene olakšavanju sprovođenja ovog uputstva u skladu sa pravom Zajednice. Komisija treba i da ohrabri trgovce i njihovne granske organizacije da obaveštavaju potrošače o kodeksima ponašanja, po potrebi i putem posebnog označavanja.
2. Države članice treba da ohrabre uspostavljanje ili razvoj odgovarajućeg i delotvornog vansudskog postupka za pritužbe i zaštitu kojim bi se rešavali potrošački sporovi iz ovog uputstva, kao i da ohrabre, ako je potrebno, trgovce i njihove granske organizacije da obaveštavaju potrošače o takvim vansudskim postupcima za pritužbe i zaštitu.

Član 15.

Kazne

1. Države članice su dužne da predvide odgovarajuće kazne za slučaj da trgovac ne postupi po nacionalnim propisima usvojenim shodno ovom uputstvu.
2. Ove kazne moraju biti delotvorne, srazmerne i odvraćajuće.

Član 16.

Transpozicija

1. Države članice su dužne da usvoje i objave, najkasnije do ...*, zakone, podzakonske akte i upravne akte neophodne za postupanje po ovom uputstvu. Države članice su dužne da bez odlaganja Komisiji dostave tekst tih propisa. Države članice počinju da primenjuju te

propise po ...*.

Kada države članice usvoje pomenute propise oni treba da sadrže i upućivanje na ovo uputstvo ili ih takvo upućivanje mora pratiti prilikom zvaničnog objavljivanja. Države članice određuju kako se takvo upućivanje ima učiniti.

2. Države članice su dužne da dostave Komisiji tekst glavnih odredbi nacionalnog prava koje usvoje u oblasti na koju se ovo uputstvo odnosi.

Član 17.

Preispitivanje

Komisija treba da preispita ovo uputstvo i o tome izvesti Evropski parlament i Savet najkasnije tri godine od početka primene nacionalnih propisa kojima se ovo uputstvo transponira.

Ukoliko je neophodno, Komisija treba da podnese predloge za prilagođavanje Uputstva promenama u oblasti.

Komisija može da zahteva podatke od država članica i nacionalnih regulatornih organa.

Član 18.

Ukidanje

Ukida se Uputstvo 94/47/EZ.

Upućivanja na ukinuto Uputstvo se imaju tumačiti kao da upućuje na ovo uputstvo i tumače se u skladu sa tabelom korelacija iz Aneksa VI.

Član 19.

Stupanje na snagu

Ovo uputstvo stupa na snagu dvadestog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Član 20.

Adresati

Ovo uputstvo je upućeno državama članicama.

* isteku dve godine od stupanja ovog uputstva na snagu

ANEKS I
INFORMACIJE O POTROŠAČKIM UGOVORIMA ZA KUPOVINU VREMENSKI
PODELJENOG KORIŠĆENJA NEPOKRETNOSTI

Deo 1:

Identitet, prebivalište/sedište i pravni status trgovca koji je ugovorna strana:
Sažeti opis proizvoda (npr. opis nepokretnosti):
Precizna priroda prava:
Tačan period tokom kog se pravo može uživati i, ukoliko je potrebno, dužina perioda: Datum od kog potrošač može započeti uživanje ugovorenog prava: Ukoliko se ugovor tiče određene nepokretnosti u izgradnji, datum kada će smeštaj i usluge/objekti biti završeni/raspoloživi:
Cena koju potrošač treba da plati za pribavljanje prava: Pregled dodatnih obaveznih troškova koji proizilaze iz ugovora; vrsta troškova i naznaka iznosa (npr. godišnje naknade, druge periodične naknade, posebne dažbine, lokalni porezi):
Pregled glavnih usluga koje su dostupne potrošaču (npr. električna energija, voda, održavanje, odnošenje smeća) i naznaka iznosa koje potrošač treba da plati za usluge: Pregled sadržaja koji su dostupni potrošaču (npr. bazen, sauna): Da li su uključeni u gore naznačene troškove? Ukoliko nisu, specificirati šta je uključeno, a šta mora da se plati:
Da li je moguće pridružiti se sistemu razmene? Ukoliko jeste, naziv sistema razmene: Naznaka cene članstva/razmene:
Da li je trgovac potpisao kodeks(e) ponašanja i, ako jeste, gde je moguće naći kodeks(e):

Deo 2:

Opšte informacije: 1Potrošač ima pravo da bez objašnjenja odustane od ugovora u roku od 14 kalendarskih dana od dana zaključenja ugovora ili drugog obavezujućeg predugovora ili od njihovog prijema ukoliko se to odigralo kasnije. 2Dok teče rok za odustanak zabranjena je bilo kakva avansna isplata od strane potrošača. Zabrana se odnosi na bilo koju naknadu, uključujući isplatu, davanje garancija, blokadu novca na računima, izričito priznanje duga itd. Uključuje ne samo isplate prema trgovcu već i prema trećim licima.
--

3Potrošač ne može da snosi bilo kakav trošak ili obavezu osim onih navedenih u ugovoru.

4Prema pravilima međunarodnog privatnog prava, ugovor može biti uređen pravom zemlje koja nije država članica u kojoj potrošač prebiva ili uobičajeno živi, a mogući sporovi se mogu izneti pred sudove koji nisu sudovi države članice u kojoj potrošač prebiva ili uobičajeno živi.

Potpis potrošača:

Deo 3:

Dodatne informacije na koje potrošač ima pravo i gde se tačno mogu naći (na primer, u kom poglavlju brošure opšteg karaktera) ako nisu obezbeđene u daljem tekstu:

1) INFORMACIJE O PRIBAVLJENIM PRAVIMA

- uslovi koji uređuju vršenje prava koje je predmet ugovora unutar teritorije države članice gde se imovina u pitanju nalazi i ukoliko su ti uslovi ispunjeni ili, ukoliko nisu, koji su preostali uslovi koji se moraju ispuniti;

- ukoliko ugovor omogućava pravo na korišćenje smeštaja koji se može izabrati iz niza smeštaja, informacije o ograničenjima mogućnosti potrošača da koristi neki od smeštaja iz skupa u određenom periodu;

2) INFORMACIJE O NEPOKRETNOSTIMA

- ukoliko se ugovor tiče određene nepokretnosti, precizan i podroban opis nepokretnosti i njene lokacije; ukoliko se ugovor tiče više nepokretnosti („mnoštvo odmarališta“), odgovarajući opis objekata i njihova lokacija; ukoliko se ugovor tiče smeštaja koji nije nepokretnost, odgovarajući opis smeštaja i sadržaja;

- usluge (npr. električna energija, voda, održavanje, odnošenje smeća) koje potrošač može ili će moći da koristi i pod kojim uslovima;

- gde važi, zajedničke sadržaje kao što su bazen, sauna itd, koje potrošač može da koristi i pod kakvim uslovima.

3) DODATNI ZAHTEVI U VEZI SMEŠTAJA U IZGRADNJI (po potrebi)

- Stanje izgrađenosti smeštaja, i usluge koje omogućavaju popuno korišćenje smeštaja (gas, električna energija, voda i telefonski priključci) i sadržaji koje korisnik može da koristi;

- rok za kompletiranje smeštaja i usluga koje čine smeštaj potpuno operativnim (gas, električna energija, voda i telefonski priključci) i razumna procena roka kompletiranja sadržaja koje će korisnik moći da koristi;

- broj dozvole za gradnju i naziv i puna adresa nadeležnog organa;

- Garancije završetka izgradnje smeštaja ili garancije povraćaja učinjenih isplata ukoliko se smeštaj ne završi i, po potrebi, uslovi koji uređuju korišćenje garancija.

4) INFORMACIJE O TROŠKOVIMA

- precizan i primeren opis svih troškova vezanih za ugovor o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti; kako će se ovi troškovi raspodeliti po potrošačima i kako i kada se cene mogu uvećati; metod za izračunavanja iznosa nameta vezanih za korišćenje imovine, obavezne zakonske dažbine (na primer, porezi i takse) i režijski troškovi (na primer, upravljanje, održavanje i popravke);

- Ukoliko važi, informacije da li postoje nameti, hipoteke, tereti ili bilo koja druga založna prava uknjižena na pravo svojine nad smeštajem;

5) INFORMACIJE O RASKIDU UGOVORA

- po potrebi, informacije o postupcima za raskid drugih ugovora u skladu sa članom 11 i posledice raskida;

- uslovi za raskid ugovora, posledice raskida i informacije o odgovornosti potrošača za troškove koji mogu nastati usled raskida;

6) DODATNE INFORMACIJE

- kako su regulisani održavanje i popravke nepokretnosti i upravljanje, uključujući da li i kako potrošač može da utiče i učestvuje u odlučivanju o ovim pitanjima;

- Da li je moguće pridružiti se sistemu preprodaje ugovornih prava, informacije o relevantnom sistemu i naznaka troškova vezanih za preprodaju preko dotičnog sistema;

- naznaka o jeziku/jezicima koji se mogu koristiti za postprodajnu komunikaciju u vezi ugovora, na primer, u vezi odluka o upravljanju, povećanju cena i postupanju sa upitima i pritužbama;

- gde je primenljivo, mogućnost za vansudsko rešavanje sporova.

Potvrda prijema informacija:

Potpis potrošača:

ANEKS II
INFORMACIJE O POTROŠAČKIM UGOVORIMA ZA KUPOVINU DUGOROČNIH
PROIZVODA ZA ODMOR

Deo 1:

Identitet, prebivalište/sedište i pravni status trgovca koji je ugovorna strana:
Sažeti opis proizvoda: Precizna priroda i sadržina prava:
Tačan period tokom kog se pravo može uživati i, ukoliko je potrebno, dužina perioda:
Datum od kog potrošač može započeti uživanje ugovorenog prava:
Cena koju potrošač treba da plati za pribavljanje prava, uključujući periodična plaćanja koja potrošač može da očekuje, a koji izviru iz njegovog prava korišćenja smeštaja, putovanja i drugog vezanog proizvoda ili usluge koje su navedene: (1) Plan obročne otplate kojim su utvrđeni podjednaki iznosi rata za svaku godinu tokom trajanja ugovora i datumi njihovog dospeća: Po isteku prve godine, dalji iznosi se mogu prilagođavati da bi se obezbedilo održavanje relane vrednosti rata, na primer, uzimanje u obzir inflacije. Pregled dodatnih obaveznih troškova koji proizilaze iz ugovora; vrsta troškova i naznaka iznosa (npr. godišnje članarine):
Pregled glavnih usluga dostupnih potrošaču (npr. popusti na hotelski smeštaj i prevoz avionom): Da li su uključene u gore naznačene troškove? Ukoliko nisu, specificirati šta je uključeno i šta treba da se plati (npr. 3 noćenja uključena u godišnju članarinu, svaki ostali smeštaj se mora posebno platiti):
Da li je trgovac potpisao kodeks(e) ponašanja i, ako jeste, gde je moguće naći kodeks(e):

Deo 2:

Opšte informacije:

1Potrošač ima pravo da bez objašnjenja odustane od ugovora u roku od 14 kalendarskih dana od dana zaključenja ugovora ili drugog obavezujućeg predugovora ili od njihovog prijema ukoliko je do prijema došlo kasnije.

2Tokom perioda za odustanak zabranjena je bilo kakva avansna isplata od strane potrošača. Zabrana se odnosi na bilo koju naknadu, uključujući isplatu, davanje garancija, blokadu novca na računima, izričito priznanje duga itd. Uključuje ne samo isplate prema trgovcu već i prema trećim licima.

3Potrošač ima pravo da raskine ugovor bez kazne tako što trgovcu dostavlja izjavu o raskidu u roku od četrnaest kalendarskih dana od prijema zahteva za plaćanje rate.

4Potrošač ne može da snosi bilo kakav trošak ili obavezu osim onih navedenih u ugovoru.

5Prema pravilima međunarodnog privatnog prava, ugovor može biti uređen pravom zemlje koja nije država članica u kojoj potrošač prebiva ili uobičajeno živi, a mogući sporovi se mogu izneti pred sudove koji nisu sudovi države članice u kojoj potrošač prebiva ili uobičajeno živi.

Potpis potrošača:

Deo 3:

Dodatne informacije na koje potrošač ima pravo i gde se tačno mogu naći (na primer, u kom poglavlju brošure opšteg karaktera) ako nisu obezbeđene u daljem tekstu:

INFORMACIJE O PRIBAVLJENOM PRAVU

- primeren i tačan opis raspoloživih popusta za buduće rezervacije ilustrovan nizom primera skorašnjih ponuda;

- ograničenja mogućnosti potrošača da koristi pravo, kao što je ograničena raspoloživost ili ponude po principu opsluživanja prema redosledu prispeća, vremenska ograničenja u vezi posebno reklamiranih i posebnih popusta;

2) INFORMACIJE O RASKIDU UGOVORA

- po potrebi, informacije o postupcima za raskid drugih ugovora u skladu sa članom 11 i posledice raskida;

- uslovi za raskid ugovora, posledice raskida i informacije o odgovornosti potrošača za troškove koji mogu nastati usled raskida;

3) DODATNE INFORMACIJE

- naznaka o jeziku/jezicima koji se mogu koristiti za postprodajnu komunikaciju u vezi ugovora, na primer, u vezi postupanja sa upitima i pritužbama;

- gde je primenljivo, mogućnost za vansudsko rešavanje sporova.

Potvrda prijema informacija:

Potpis potrošača:

ANEKS III

INFORMACIJE O POTROŠAČKIM UGOVORIMA ZA USLUGE PREPRODAJE

Deo 1:

Identitet, prebivalište/sedište i pravni status trgovca koji je ugovorna strana:
Sažeti opis usluge (npr. marketing):
Trajanje ugovora:
Cena koju potrošač treba da plati za dobijanje usluga: Pregled dodatnih obaveznih troškova koji proizilaze iz ugovora; vrsta troškova i naznaka iznosa (npr. lokalni porezi, beležničke tarife, cena oglašavanja):
Uslovi za raskid ugovora, posledice raskida i informacije o odgovornosti potrošača za troškove koji mogu nastati usled raskida:
Da li je trgovac potpisao kodeks(e) ponašanja i, ako jeste, gde je moguće naći kodeks(e):

Deo 2:

<p>Opšte informacije:</p> <p>1Potrošač ima pravo da bez objašnjenja odustane od ugovora u roku od 14 kalendarskih dana od dana zaključenja ugovora ili drugog obavezujućeg predugovora ili od njihovog prijema ukoliko je do prijema došlo kasnije.</p> <p>2Svaka avansna isplata od strane potrošača je zabranjena sve dok se ne izvrši stvarna prodaja ili se ugovor o preprodaji raskine na drugi način. Zabrana se odnosi na bilo koju naknadu, uključujući isplatu, davanje garancija, blokadu novca na računima, izričito priznanje duga itd. Uključuje ne samo isplate prema trgovcu već i prema trećim licima.</p> <p>3Potrošač ne može da snosi bilo kakav trošak ili obavezu osim onih navedenih u ugovoru.</p> <p>4Prema pravilima međunarodnog privatnog prava, ugovor može biti uređen pravom zemlje koja nije država članica u kojoj potrošač prebiva ili uobičajeno živi, a mogući sporovi se mogu izneti pred sudove koji nisu sudovi države članice u kojoj potrošač prebiva ili uobičajeno živi.</p> <p>Potpis potrošača:</p>

Deo 3:

Dodatne informacije na koje potrošač ima pravo i gde se tačno mogu naći (na primer, u kom poglavlju brošure opšteg karaktera) ako nisu obezbeđene u daljem tekstu:

- naznaka o jeziku/jezicima koji se mogu koristiti za komunikaciju sa trgovcem, na primer, u vezi postupanju sa upitima i pritužbama;

- gde je primenljivo, mogućnost za vansudsko rešavanje sporova.

Potvrda prijema informacija:

Potpis potrošača:

ANEKS IV

INFORMACIJE O POTROŠAČKIM UGOVORIMA ZA RAZMENU VREMENSKI PODELJENOG KORIŠĆENJA NEPOKRETNOSTI

Deo 1:

Identitet, prebivalište/sedište i pravni status trgovca koji je ugovorna strana:
Sažeti opis proizvoda: Precizna priroda i sadržina prava:
Tačan period tokom kog se pravo može uživati i, ukoliko je potrebno, dužina perioda: Datum od kog potrošač može započeti uživanje ugovorenog prava:
Cena koju potrošač treba da plati za članstvo u sistemu razmene: Pregled dodatnih obaveznih troškova koji proizilaze iz ugovora; vrsta troškova i naznaka iznosa (npr. naknade za produženje, druge periodične naknade, posebne dažbine, lokalni porezi):
Sažeti pregled glavnih usluga koje su dostupne potrošaču: Da li su uključene u gore naznačene troškove? Ukoliko nisu, vrsta troškova i naznaka iznosa (npr. procenjena cena koja treba da se plati za pojedinačnu transakciju razmene, uključujući dodatne namete):
Da li je trgovac potpisao kodeks(e) ponašanja i, ako jeste, gde je moguće naći kodeks(e):

Deo 2:

<p>Opšte informacije:</p> <p>1Potrošač ima pravo da bez objašnjenja odustane od ugovora u roku od 14 kalendarskih dana od dana zaključenja ugovora ili drugog obavezujućeg predugovora ili od njihovog prijema ukoliko je do prijema došlo kasnije. U slučaju kada se potrošaču nudi ugovor o razmeni zajedno i istovremeno sa ugovorom o vremenski podeljenom korišćenju nepokretnosti na oba ugovora se primenjuje samo jedan rok za odustanak.</p> <p>2Tokom perioda za odustanak zabranjena je bilo kakva avansna isplata od strane potrošača. Zabrana se odnosi na bilo koju naknadu, uključujući isplatu, davanje garancija, blokadu novca na računima, izričito priznanje duga itd. Uključuje ne samo isplate prema trgovcu već i prema trećim licima.</p> <p>3Potrošač ne može da snosi bilo kakav trošak ili obavezu osim onih navedenih u ugovoru.</p> <p>4Prema pravilima međunarodnog privatnog prava, ugovor može biti uređen pravom zemlje koja nije država članica u kojoj potrošač prebiva ili uobičajeno živi, a mogući sporovi se mogu izneti pred sudove koji nisu sudovi države članice u kojoj potrošač prebiva ili uobičajeno živi.</p>

Potpis potrošača:

Deo 3:

Dodatne informacije na koje potrošač ima pravo i gde se tačno mogu naći (na primer, u kom poglavlju brošure opšteg karaktera) ako nisu obezbeđene u daljem tekstu:

INFORMACIJE O PRIBAVLJENOM PRAVU

- objašnjenje kako funkcioniše sistem razmene; mogućnosti i modaliteti razmene; naznaka procene vrednosti potrošačevog vremenski podeljenog korišćenja nepokretnosti u sistemu razmene i skup primera konkretnih mogućnosti za razmenu;
- naznaka broja dostupnih turističkih destinacija i broj članova sistema razmene, uključujući postojeća ograničenja raspoloživosti određenog smeštaja koje je odabrao potrošač, na primer, kao posledica perioda najveće potražnje, potencijalne potrebe za rezervacijom prilično unapred, i naznake ograničenja izbora koja proizilaze iz prava vremenski podeljenog korišćenja nepokretnosti deponovanih u sistem razmene od strane potrošača ;

INFORMACIJE O NEPOKRETNOSTIMA

- sažet i primeren opis imovine i njene lokacije; ako se ugovor tiče smeštaja koji nije nepokretnost, odgovarajući opis smeštaja i sadržaja; gde potrošač može da dobije dalje informacije;

3) INFORMACIJE O TROŠKOVIMA

- informacije o obavezi trgovca da pruži potrebne podatke pre nego se razmena ugovori, u pogledu svake predložene razmene, o drugim dodatnim nametima za koje je odgovoran potrošač u vezi sa razmenom;

4) INFORMACIJE O RASKIDU UGOVORA

- po potrebi, informacije o postupcima za raskid drugih ugovora u skladu sa članom 11 i posledice raskida;

5) DODATNE INFORMACIJE

- naznaka o jeziku/jezicima koji se mogu koristiti za komunikaciju sa trgovcem, na primer, u vezi postupanju sa upitima i pritužbama;

- gde je primenljivo, mogućnost za vansudsko rešavanje sporova.

Potvrda prijema informacija:

Potpis potrošača:

ANEKS V

POSEBNI OBRAZAC ZA JEDNOSTAVNIJE VRŠENJE PRAVA NA ODUSTANAK

Pravo na odustanak

Potrošač ima pravo da, bez objašnjenja, odustane od ugovora u roku od 14 kalendarskih dana.

Pravo na odustanak se može koristiti od(upisati datum zaključenja ugovora)

Ukoliko potrošač nije dobio sve neophodne informacije/ovaj obrazac, rok za odustanak počinje kad potrošač primi potpune informacije ali ističe u svakom slučaju posle 3 meseca i 14 kalendarskih dana/1 godine i 14 kalendarskih dana.

Da bi iskoristio pravo na odustanak potrošač treba da trgovcu dostavi odgovarajuće obaveštenje na trajnom nosaču podataka, koristeći naziv i adresu naznačene niže (npr. pismo poslato poštom, e-mail). Potrošač može da koristi ponuđeni obrazac ali nije u obavezi.

Ukoliko potrošač koristi svoje pravo na odustanak neće biti odgovoran za troškove.

Pored prava na odustanak, pravila nacionalnog obligacionog prava mogu da omoguće potrošaču pravo npr. na raskid ugovora u slučaju propusta davanja informacija.

Zabrana avansnog plaćanja

Dok teče rok za odustanak zabranjena je bilo kakva avansna isplata od strane potrošača. Zabrana se odnosi na bilo koju naknadu, uključujući isplatu, davanje garancija, blokadu novca na računima, izričito priznanje duga itd.

Uključuje ne samo isplate prema trgovcu već i prema trećim licima.

Obaveštenje o odustanku

- Za (naziv i adresa trgovca)*:
- Ja/Mi ** ovim objavljujem(o) da sam/smo** odlučio(li) da odustanem(o) od** ugovora
- Ugovor zaključen dana*
- Ime potrošača
- Adresa potrošača
- Potpis potrošača (samo ako je ovaj obrazac predat na papiru)
- Datum

* da popuni trgovac pre nego što potrošaču preda obrazac

** izbrisati po potrebi

Potvrda prijema informacija:

Potpis potrošača:

ANEKS VI

TABELA KORELACIJA ODREDBI OVOG UPUTSTVA I UPUTSTVA 94/47/EZ

[Tekst će se uneti naknadno]